

érdekében Franciaországban kifejtett tevékenységről szól. Utána Dánia, Németország, Új-Zéland, Norvégia, Lengyelország, Svédország, Svájc és az Egyesült Államok tudósítója beszéli el, miképen áll náluk a Nemzetek Szövetségének ügye a társadalomban és az iskolában.

Az öt lapra terjedő harmadik részben megtaláljuk az osztrák kormány választását a Népszövetség titkárságának 1927. okt. 28-án kelt C. L. 149. sz. körlevelére, melyben a titkári hivatal felvilágosítást kér a kormánytól, hogy ez miféle intézkedéseket tett a Nemzetek Szövetségének az ifjúsággal való megismertetése végett. Végül a kötet közli a titkárságnak 1929. márc. 12-én a tagállamokhoz intézett körlevelét „A Nemzetek Szövetségének céljai és szervezete” c. kiadvány terjesztése érdekében s a Recueil pédagogique-ra vonatkozó határozatokat.

Kenyeres Elemér.

Peter Petersen: Die Philosophie in erziehungswissenschaftlicher Beleuchtung. Weimar, 1929. (32 l.)

E rövid értekezésében Petersen a neveléstudományt mint a neveléstől áthatott valóság tudományos feldolgozását elkülöníti a pedagógiától és filozófiától, amelyre nincs más értelemben szüksége, mint a fizikának vagy biológiának, t. i. alapfogalmának felülvizsgálására. Helytelen tehát szerinte a neveléstudományt akár a filozófia, akár az államtan egy részének nyilvánítani. A neveléstudomány a filozófiát mint tanítástárgyat ugyanazon vizsgálódásnak veti alá, mint minden egyéb képzőanyagot. Elveti azt a filozófiai morzsarendszert, melyet ma a felsőbb iskolákban nyújtanak, mert szerinte a filozófia mint tanítástárgy nem való az iskolákba (legfeljebb külön tanfolyamok alakjában az érdeklődők részére), sőt a vizsgálati rendszerbe sem.

Majd a szabadság problémáján mutatja meg, hogy milyen más e tekintetben a neveléstudomány és a filozófia beállítása. Így pl. e pontban Kant etikája és pedagógiája közt ellentét van és ez természetes is, mert a neveléstudomány a szabadságot mint első adottságot, mint östényt, kénytelen felfogni, hiszen az, aki a neveléstudományt műveli, magától értetődően ismeri az emberi szabadságot, mert minden nevelés tulajdonképp az ember felszabadítása, vagyis a benne rejlő lényeknek a kiemelése, ami humanizálásnak nevezhető. Hasonló az eredmény, ha a haladás fogalmát vizsgáljuk pedagógiai, illetőleg filozófiai nézőpontból. A szerző arra az eredményre jut, hogy a neveléstudomány a valóság teljes szemléletére törekszik és ennyiben rokon a filozófiával. De a döntés, amely a valóság totalitásának ezen vagy azon felfogásához vezet, az illető egyén világnézetétől függ. Csak hogy a világnézet nem sajátos feladata a filozófiának, mert a világnézet elsősorban azon sokszerű nevelési behatások alatt fejlődik, melyeknek az ember ki van téve.

Látnivaló, hogy Petersen követője a modern neveléstudomány azon irányának, mely a filozófia és pedagógia százados frigyét meg akarja bontani. Innen magyarázható az a nézőpontja, melyről a filozófiát tekinti. Ebben nem osztozkodunk, de elismerjük, hogy eszméiben így is sok elmemozdító elem van.

Szelényi Ödön.